

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del):

REPUBLIKA SLOVENIJA

**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN
TEHNOLOGIJO**

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

E: gp.mgrt@gov.si

www.gov.si

IPP številka: 007-83/2022/1

Ljubljana, 7. 3. 2022

EVA: 2022-2130-0010

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne, ... izdala naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

Mag. Janja Garvas Hočevar
v. d. generalnega sekretarja

Priloga:

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance;
- Ministrstvo za javno upravo;
- Ministrstvo za pravosodje;
- Ministrstvo za zdravje;
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Ministrstvo za infrastrukturo;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Ministrstvo za notranje zadeve;
- Ministrstvo za okolje in prostor;
- Služba Vlade RS za zakonodajo;

- Generalni sekretariat Vlade RS.		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg, MGRT. - Breda Goršek, sekretarka, vodja Sektorja za prost pretok blaga in storitev, MGRT.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Zdaj veljavni Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11; v nadaljevanju: zakon) ureja pogoje dajanja proizvodov na trg ali v uporabo ter njihove dostopnosti na trgu, tehnične zahteve za proizvode, postopke ugotavljanja skladnosti, zahteve in postopek določitve organov, ki sodelujejo v postopkih ugotavljanja skladnosti in listine, ki morajo biti priložene ob dajanju v promet oziroma ob začetku uporabe. Z zakonom so za izvajanje Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L, št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 30; v nadaljevanju: Uredba 765/2008/ES) in Uredbe (ES), št. 764/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici in o razveljavitvi Odločbe, št. 3052/95/ES (UL L, št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 21; v nadaljevanju: Uredba 764/2008/ES) določeni pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe. S predlagano novelo se zakon uskladi z Uredbo (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L št. 169 z dne 25. 6. 2019, str. 1; v nadaljevanju: Uredba 2019/1020/EU), ki v delu o nadzoru trga razveljavlja in nasleduje Uredbo 765/2008/ES. V ta namen se v predlogu novele Zakona razširi krog gospodarskih subjektov (dodani ponudniki storitev odpremnih skladišč), uskladi terminologija, razširijo pooblastila inšpekcijskih organov v okviru obstoječih pristojnosti, potrebna za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU, in posodobijo kazenske določbe v zvezi z neupoštevanjem obveznosti gospodarskih subjektov, ponudnikov storitev informacijske družbe ter lastnikov in skrbnikov proizvodov. Hkrati se uredi ustrezna zakonska podlaga podzakonskim predpisom s področja dvigal in varnostnih komponent za dvigala ter tlačne opreme glede obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev zaščite javnega interesa. Uredi se ustrezna zakonska podlaga podzakonskim predpisom glede zahtev o dostopnosti proizvodov za invalide, katerih sprejetje je potrebno za prenos Direktive 2019/882/EU v nacionalni pravni red in ustrezna zakonska podlaga podzakonskemu predpisu, katerega sprejetje bo potrebno za izvajanje nove Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o strojih in strojni opremi, ki je trenutno v fazi priprave.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter	NE

	konkurenčnost podjetij	
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ		
OBRAZLOŽITEV: I Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. II Finančne posledice za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov: II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo: – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi. II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a. II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: / (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE	

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: ... V razpravo so bili vključeni: – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Zdravko Počivalšek minister	

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne, ... izdala naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

Mag. Janja Garvas Hočevar
v. d. generalnega sekretarja

Priloga:

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance;
- Ministrstvo za javno upravo;
- Ministrstvo za pravosodje;
- Ministrstvo za zdravje;
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Ministrstvo za infrastrukturo;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Ministrstvo za notranje zadeve;
- Ministrstvo za okolje in prostor;
- Služba Vlade RS za zakonodajo;
- Generalni sekretariat Vlade RS.

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TEHNIČNIH ZAHTEVAH ZA PROIZVODE IN O
UGOTAVLJANJU SKLADNOSTI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zdaj veljavni Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11; v nadaljevanju: Zakon) predstavlja v pravnem redu Republike Slovenije pomemben del temeljne tehnične zakonodaje za proizvode. Ureja pogoje dajanja proizvodov na trg ali v uporabo ter njihove dostopnosti na trgu, tehnične zahteve za proizvode, postopke ugotavljanja skladnosti, zahteve in postopek določitve organov, ki sodelujejo v postopkih ugotavljanja skladnosti in listine, ki morajo biti priložene ob dajanju v promet oziroma ob začetku uporabe. V Zakonu se določajo tudi pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe v zvezi s prepovedanimi ravnanji gospodarskih subjektov.

Prvi Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 99/04-UPB-1) je bil sprejet leta 1999 in dopolnjen dvakrat, leta 2000 in 2004. Nastal je pet let pred vstopom Republike Slovenije v Evropsko unijo, ko je bilo pravno okolje bistveno drugačno od sedanjega. Najprej je v letu 2000 prišlo s Popravkom zakona o tehničnih zahtevah in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 31/2000 z dne 7. 4. 2000) (dopolnil ga je Zakon o kmetijstvu) do izločitve področja živil. Z vstopom v EU in s celovito uveljavitvijo evropskega pravnega reda je bil leta 2004 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti – ZTZPUS-A (Uradni list RS, št. 37/04 z dne 15. 4. 2004) dopolnjen z podrobnejšimi določili, ki urejajo t.i. neharmonizirano področje.

Prost pretok blaga in storitev je gonilo konkurenčnosti in ekonomske rasti in je prav zaradi tega osrednji steber enotnega evropskega trga. Proizvodi, ki naj bi kar se da nemoteno krožili na tem enotnem trgu, morajo zaradi zaščite javnega interesa ustrezati osnovnim varnostnim zahtevam. Država mora za zaščito javnega interesa poskrbeti za ustrezno ravnotežje med prostim pretokom blaga, kot gonilom ekonomske rasti in konkurenčnosti, ter zagotavljanjem ustreznega nivoja varnosti državljanov.

Za neživilske proizvode je varnost proizvoda neločljivo povezana z njegovimi tehničnimi lastnostmi. Predpisovanje tehničnih zahtev za proizvode je z razvojem novih tehnologij in proizvodov postalo zelo zapleteno. Poenotenje (harmonizacija) tehničnih zahtev za proizvode na enotnem evropskem trgu je bil prvi korak k odstranitvi nepotrebnih tehničnih ovir pri trgovanju s proizvodi. Izpolnjevanje tehničnih zahtev za proizvode je neločljivo povezano tudi z ugotavljanjem skladnosti proizvodov (sem sodijo tudi velikokrat draga preizkušanja proizvodov), zato morebitno podvajanje že opravljenih postopkov nenazadnje pomeni dražji proizvod za končnega uporabnika, brez prave dodane vrednosti.

Glavno vlogo pri harmonizaciji tehnične zakonodaje ima poseben način zapisa zakonodaje, poznan pod izrazoma »novi pristop« (zahteve za proizvode) in »globalni pristop« (zahteve za ugotavljanje skladnosti). Značilnost zakonodaje zapisane v skladu z novim in globalnim pristopom je, da v njej ne najdemo več podrobnega opisovanja varnostnih zahtev za proizvode, pač pa samo bistvene zahteve, usmerjene h končnemu cilju, to je varen proizvod na trgu in v uporabi. Prednost tako zapisane zakonodaje je, da določa samo raven potrebne zaščite, ne prejudicira pa izbire tehnične rešitve za doseg tega cilja. Z omejitvijo zakonodaje na zahteve, ki so pomembne za zagotavljanje visokega nivoja zaščite in varovanja uporabnikov, smo dobili moderno in tehnološko nevtralno zakonodajo, ki

zagotavlja varnost proizvodov na trgu in v uporabi ter pospešuje inovacije in konkurenčnost na trgu in uspešno sledi spreminjajočemu se stanju tehnike. Tak pristop je postal vodilni zakonodajni model na EU nivoju pri pripravi boljše zakonodaje. Harmonizacija tehnične zakonodaje in njena ustreznost uveljavitev je pripomogla našim gospodarskim subjektom, da lahko na podlagi izpolnjevanja zahtev iz Zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov tržijo svoje proizvode na notranjem trgu EU.

V letu 2008 so se ideje novega pristopa nadgradile z vpeljavo t.i. »novega zakonodajnega okvira« (NLF) kot paketa meril z namenom krepitve nadzora trga in ugotavljanja skladnosti, saj se je izkazalo, da je bistven del kakovostnega enotnega trga njegov učinkovit nadzor. Sprejem t.i. »paketa evropske zakonodaje za proizvode« (Uredbe 764/2008/ES, Uredbe 765/2008/ES in Sklepa 768/2008/ES) na nivoju EU, je pred desetletjem vodil v pripravo novega zakona, t.j. zdaj veljavnega Zakona.

Razvoj EU na področju enotnega notranjega trga s krepitvijo načela prostega pretoka blaga in storitev ter željo po še okrepljenem nadzorom nad proizvodi, namenjenim zagotavljanju visoke stopnje zaščite javnih interesov in preprečevanju dajanja neskladnih in nevarnih proizvodov na trg EU ter izkazana potreba po tesnejšem sodelovanju držav članic in njihovih inšpekcijskih organov, je nadalje pripeljal do sprejetja Uredbe (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L št. 169 z dne 25. 6. 2019, str. 1; v nadaljevanju: Uredba 2019/1020/EU), ki nadzor nad trgovom še dodatno krepí. Osnovni razlog predlagane novele Zakona je tako spreminjajoča se zakonodaja na ravni EU, konkretno sprejetje Uredbe 2019/1020/EU, hkrati pa želja po izboljšanju obstoječih določb s prilagoditvijo spreminjajočim se razmeram na trgu.

Republika Slovenija je polnopravna članica EU že od leta 2004. Na področju tehnične zakonodaje je RS pristopila k notranjemu trgu EU že nekoliko prej, v začetku leta 2003 s podpisom medsebojnega sporazuma med EK in takratnimi državami članicami o ugotavljanju skladnosti in priznavanju industrijskih proizvodov (PECA - Protocol to the Europe Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products). Usklajevanje (harmonizacija) slovenske zakonodaje z zakonodajo EU na področju tehničnih zahtev za proizvode je bilo namreč eno prvih področij, ki ga je RS začela prilagajati pravilom EU. Prvič je bil takratni Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 59/99 z dne 23.7. 1999) sprejet že v letu 1999.

Zdaj veljavni Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11) predstavlja enega od temeljev slovenske tehnične zakonodaje. Drugi zakoni, ki zaokrožujejo tehnično zakonodajo v celoto so še Zakon o standardizaciji (ZSta-1, Uradni list RS, št. 59/99), Zakon o akreditaciji (ZAkr, Uradni list RS, št. 59/99) in Zakon o splošni varnosti za proizvode (Uradni list RS, št. 101/03). Skupaj z Zakonom o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo) tvorijo omenjeni akti zakonsko podlago za t.i. infrastrukturo kakovosti, ki je predpogoj za dostop proizvodov na regionalne in globalne trge.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Eden glavnih ciljev predloga novele je uskladitev Zakona z Uredbo 2019/1020/EU. V ta namen se v predlogu novele Zakona razširi krog gospodarskih subjektov, prenovi terminologija, razširijo pooblastila inšpekcijskih organov in posodobijo kazenske določbe.

Uredba 2019/1020/EU v delu o nadzoru trga razveljavlja in nasleduje Uredbo 765/2008/ES, katere izvajanje se zagotavlja z veljavnim Zakonom. Skladno z Uredbo 2019/1020/EU, ki nadzor trga še dodatno krepí, se v predlagani noveli Zakona v okviru obstoječih pristojnosti, določenimi z materialnimi predpisi, dodelijo nova pooblastila inšpekcijskim organom in posodobijo kazenske določbe. Cilj Uredbe 2019/1020/EU je izboljšati delovanje notranjega trga s krepitvijo nadzora trga proizvodov, zajetih s usklajevalno zakonodajo Evropske unije, z namenom, da so na trgu Evropske unije dostopni samo skladni proizvodi. Uredba 2019/1020/EU določa pravila in postopke za gospodarske subjekte v zvezi s

proizvodi, za katere se uporablja določena usklajevalna zakonodaja Evropske unije, in vzpostavlja okvir za sodelovanje z gospodarskimi subjekti. Določa tudi okvir za nadzor proizvodov, ki vstopajo na trg Evropske unije. Cilj predlagane novele Zakona je zagotoviti kvalitetno zakonsko podlago za delo inšpekcijskih organov ter s kazenskimi določbami omogočiti sankcioniranje kršitev v zvezi z neupoštevanjem obveznosti gospodarskih subjektov, ponudnikov storitev informacijske družbe ter lastnikov in skrbnikov proizvod.

Cilje predlagane novele je tudi zagotovitev ustrezne zakonske podlage podzakonskim predpisom s področja dvigal in varnostnih komponent za dvigala ter tlačne opreme glede obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev zaščite javnega interesa

Cilj predlagane novele je tako s sledenjem zahtev, ki izhajajo iz Uredbe 2019/1020/EU, okrepitev in posodobitev Zakona kot krovnega horizontalnega tehničnega predpisa na področju proizvodov, z namenom kakovostnejšega in še učinkovitejšega nadzora trga in skladnosti proizvodov, s čimer se zagotavlja visoko stopnjo zaščite javnih interesov, kot so varovanje zdravja in varnosti nasploh, varnost in zdravje pri delu ter varstvo potrošnikov, okolja in javne varnosti, pa tudi zaščita drugih javnih interesov, ki jih varuje navedena zakonodaja. Izpolnjevanje tehničnih zahtev je bistveno za ustrezno zaščito teh interesov in ustvarjanje pogojev, v katerih lahko uspeva poštena konkurenca na trgu.

2.2 Načela

Predlog novele Zakona ne posega v obstoječa temeljna načela veljavnega Zakona, temveč prispeva k večjemu upoštevanju in izvajanju teh načel, predvsem načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, zagotavljanju konkurence med ponudniki in preprečevanju nelojalne konkurence, načelu varstva pravic strank in varstva javnih koristi in nenazadnje načelu usklajenosti pravnega reda s pravom Evropske unije.

Z ureditvijo ustrezne zakonske podlage podzakonskim prepisom s področja dvigal in varnostnih komponent za dvigala in tlačne opreme ter zahtev glede dostopnosti proizvodov invalidom se zasleduje načelo zakonitosti.

Poleg načela potrebnosti pravnega urejanja (upoštevanje sprememb zaradi spremembe pravnega okvira na evropskem nivoju), smo pri pripravi Zakona upoštevali še naslednji načeli normativne dejavnosti:

- Načelo določnosti: glede na dosedanje izkušnje smo pripravili besedilo, ki je razumljivejše in bo z uporabo aktualne in enotne terminologije odpravilo morebitne nejasnosti v besedilu.
- Načelo transparentnosti: Zakon je bil sprejet po rednem postopku, kar pomeni, da je bilo dovolj časa za uskladitev z vsemi zainteresiranimi.
- Načelo dostopnosti je upoštevano z uveljavitvenim rokom, ki ni krajši od z Ustavo Republike Slovenije določenega uveljavitvenega roka (najmanj petnajst dni).

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitna rešitev predlagane novele Zakona je s ciljem uskladitve Zakona z Uredbo 2019/1020/EU razširitev kroga gospodarskih subjektov in prenovitev terminologije. Z tem se zagotovi z vidika pravne varnosti potrebna konsistentna uporaba izrazov pri vseh novih predpisih, sprejetih na podlagi tega Zakona ali za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU oziroma pri novih predpisih, ki so z Zakonom ali Uredbo 2019/1020/EU v tesni povezavi. To je še posebej pomembno, ker je Zakon na svojem področju krovni horizontalni predpis.

Hkrati se v drugem odstavku 1. člena predlagane novele Zakona spremeni navedba predpisov EU z aktualnimi, za izvajanje katerih se v Zakonu določajo pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe.

To je že omenjena Uredba 2019/1020/EU, ki v delu o nadzoru trga in skladnosti proizvodov delno razveljavlja in nasleduje Uredbo 765/2008/ES, Uredba 765/2008/ES, ki se še naprej uporablja v zvezi z določitvijo zahtev za akreditacijo in Uredba 2019/515/EU o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, ki razveljavlja Uredbo 764/2008/ES.

Pomembna rešitev predlagane novele Zakona je tudi razširitev pooblastil inšpekcijskih organov, potrebna za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU.

Obveznost držav članic EU določiti pooblastila inšpekcijskih organov izhaja iz 14. člena Uredbe 2019/1020/EU. Razširitev pooblastil je potrebna tudi zaradi pomembnega poudarka Uredbe 2019/1020/EU na spletno prodajo. V ta namen se širi krog gospodarskih subjektov, ki po novem vključuje tudi ponudnike storitev odpremnih skladišč, kot posebne oblike gospodarskega subjekta, nastalega ravno z razmahom spletne prodaje. Posebna pozornost je namenjena novim rešitvam nadzora trga v zvezi s stalnim razvojem digitalnih tehnologij. Prodaja preko spleta namreč predstavlja inšpekcijskim organom številne težave, na primer sledenje proizvodov, ki se ponujajo za prodajo preko spleta, odkrivanje odgovornih gospodarskih subjektov ali izvajanje ocen tveganja ali preizkusov, kadar fizični dostop do proizvodov ni mogoč. Zato se širijo pooblastila inšpekcijskih organov in obveznosti gospodarskih subjektov ter na novo dodajajo obveznosti t.i. ponudnikov storitev informacijske družbe.

Veljavni Zakon v 5. členu predvideva izdajo predpisov, s katerimi se predpiše tehnične zahteve za proizvode in postopke ugotavljanja skladnosti, z navedbo razlogov zaščite javnih interesov. Predlog novele določbo o pooblastilu ministru glede izdajanja podzakonskih predpisov po novem ustrezno zamejuje s taksativno naštetimi razlogi zaščite javnega interesa.

Uredi se tudi ustrezna zakonska podlaga podzakonskim predpisov glede zahtev o dostopnosti proizvodov za invalide, katerih sprejetje je potrebno za prenos Direktive (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151 z dne 7. 6. 2019, str. 70; v nadaljevanju: Direktiva 2019/882/EU). Z dodano alinejo v obstoječi 5. člen, ki določa zahteve za proizvode, se omogoči sprejetje Pravilnika o dostopnosti proizvodov za invalide in postopek ugotavljanja skladnosti, s čimer se bo v nacionalni pravni red prenesla Direktivo 2019/882/EU. Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju enotnega trga EU s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic, kar zadeva zahteve glede dostopnosti za nekatere proizvode in storitve, in sicer zlasti z odpravo in preprečevanjem ovir za prosti pretok nekaterih dostopnih proizvodov in storitev, ki nastajajo zaradi različnih zahtev glede dostopnosti v državah članicah. To bi povečalo razpoložljivost dostopnih proizvodov in storitev na enotnem trgu EU ter izboljšalo dostopnost ustreznih informacij. Povpraševanje po dostopnih proizvodih in storitvah je veliko, število invalidov pa naj bi se po nekaterih napovedih še povečevalo. Okolje, v katerem so proizvodi in storitve dostopnejši, omogoča bolj vključujočo družbo in invalidom lajša neodvisno življenje.

Z vključitvijo alineje o »zagotovitvi varnosti in odgovornosti na področju umetne inteligence, interneta stvari in robotike« kot oblike izkazovanja javnega interesa v 5. členu Zakona se zagotovi tudi ustrezna zakonska podlaga podzakonskemu predpisu, katerega sprejetje bo potrebno za izvajanje nove Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o strojih in strojni opremi, ki je trenutno v fazi priprave.

V Zakonu se uredi tudi ustrezna zakonska podlaga podzakonskim predpisom s področja dvigal in varnostnih komponent za dvigala ter tlačne opreme. V ta namen se določijo obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda.

Na podlagi Direktive o dvigalih (Direktiva 2014/33/EU) sprejeti Pravilnik o varnosti dvigal (Uradni list RS, št. 25/16) določa zahteve za dvigala in varnostne komponente za dvigala, hkrati pa ureja tudi prevzemne in periodične preglede dvigal, vzdrževanje dvigal, nadzor in postopke obveščanja. V praksi se je izkazalo, da določeni vidiki prisotnosti dvigal in varnostnih komponent za dvigala na trgu niso zadostno in celostno urejeni. Zaradi specifičnosti dvigal kot vrste proizvoda, katerih izpolnjevanje varnostnih zahtev je potrebno skozi celoten čas njihovega obratovanja in za doseganje česar je potrebno sodelovanje lastnika dvigala, vzdrževalca dvigala, morebitnega skrbnika dvigala in reševalca iz dvigala, je potrebno v Pravilniku o varnosti dvigal dodatno urediti obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi z zagotavljanjem varnega delovanja, vzdrževanjem in reševanjem iz dvigala. V ta

namen se v predlagani noveli Zakona v novem 7.a členu uredi potrebna zakonska podlaga nadaljnjemu podzakonskemu urejanju obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda. Omejitev pooblastila o podzakonskem urejanju obveznosti pa se ustrezno zameji z navezavo na zagotovitev zaščite javnega interesa iz 5. člena in sicer v obsegu in na način, ki je za to potreben. Prav tako se z novim 7.a členom zagotovi ustrezna zakonska podlaga določbam Pravilnika o tlačni opremi (Uradni list RS, št. 66/16, 59/18 in 10/21), ki predvideva periodične preglede tlačne opreme in njeno vzdrževanje.

V Zakonu se prenovijo kazenske določbe v zvezi z neupoštevanjem obveznosti gospodarskih subjektov in na novo dodajo kazenske določbe v zvezi z neupoštevanjem obveznosti ponudnikov storitev informacijske družbe. Posodobljene globe za prekrške gospodarskih subjektov izhajajo iz neupoštevanja določb tega Zakona ter iz tretjega in četrtega odstavka 4. člena, drugega odstavka 5. člena in prvega odstavka 7. člena Uredbe 2019/1020/EU. Na novo določene globe za prekrške ponudnikov storitev informacijske družbe pa iz določbe tega Zakona in iz drugega odstavka 7. člena Uredbe 2019/1020/EU. Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o nadzoru trga in skladnosti proizvodov (Uradni list RS, št. 194/21), ki je bila decembra 2021 sprejeta za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU, glob za prekrške zaradi še nepodeljenih pooblastil inšpekcijskih organov ne vsebuje, zato so globe skupaj z novimi pooblastili inšpekcijskih organov predvidene v tej noveli Zakona. Noveliran Zakon bo tako kot krovni horizontalni tehnični predpis na področju proizvodov določal pooblastila inšpekcijskih organov ter kazenske določbe za sankcioniranje kršitev, ki izhajajo neposredno iz Uredbe 2019/1020/EU ter iz določb tega Zakona.

Z novelo Zakona se določijo tudi sankcije za kršitve lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi z njunimi obveznostmi glede preverjanja in zagotavljanja varnosti delovanja, vzdrževanja proizvoda in reševanja v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev zaščite javnega interesa, določenimi s predpisi na podlagi predlaganega 7.a člena Zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog novele Zakona nima neposrednih finančnih posledic za državni proračun, niti za druga javna finančna sredstva, saj se inšpekcijskim organom ne določa novih pristojnosti, temveč se v okviru obstoječih pristojnosti, določenimi z obstoječimi materialnimi predpisi z namenom učinkovitejšega nadzora podeljujejo le nova pooblastila.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Na podlagi predloga novele Zakona se poraba proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun sprejet, ne bo povečala.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Pravni okvir na področju prostega pretoka in tehničnih zahtev za proizvode je v državah članicah urejen različno. Področje je v zakonodaji EU v večjem delu harmonizirano z direktivami in uredbami, ki jih države članice prenašajo v svoj pravni red preko krovnega zakona ali pa preko sektorskih zakonov. Pri tem je potrebno izpostaviti, da imajo nove države članice EU to področje praviloma urejeno z krovnim sistemskim zakonom.

Hrvaška

Tak primer je Hrvaška, ki ima kot nova država članica področje urejeno s krovnim *Zakonom o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjanju skladnosti*¹, natančnejše zahteve pa podobno kot pri nas določajo pravilniki za posamezne vrste proizvodov.

Madžarska

Podobno ima področje nadzora trga urejena Madžarska. Na podlagi krovnega zakona o nadzoru trga (2012. évi LXXXVIII. törvény a termékek piacfelügyeletéről²) določajo ministrski odloki natančnejše zahteve za posamezne vrste proizvodov.

Italija

V Italiji so z zakonodajnimi odloki določene zahteve za igrače, nizkonapetostno električno opremo, osebno varovalno opremo, proizvode, ki lahko ustvarjajo elektromagnetne motnje, tlačno opremo, naprave, v katerih zgoreva plinasto gorivo, gradbene proizvode in proizvode, ki jih pokriva zakonodaja o strojih. Glede ostalih vrst proizvodov se uporablja Zakonik o varstvu potrošnikov (*Codice del consumo*, 206/2005³) v skladu z Direktivo 2001/95/ES⁴.

Avstrija

V Avstriji spada nadzor trga za vrste proizvodov iz Priloge I Uredbe 2019/1020/EU pod zvezno in državno pristojnost. Na zvezni ravni so za nadzor trga odgovorni različni zvezni ministri, odvisno od skupine izdelkov pa ga izvajajo zvezni organi ali okrožne upravne oblasti kot del posredne zvezne uprave.⁵ Krovni Zvezni akt o varovanju pred nevarnimi proizvodi (Bundesgesetz zum Schutz vor gefährlichen Produkten (Produktsicherheitsgesetz 2004 – PSG 2004, ang. Federal Act on Protection Against Dangerous Products (Product Safety Act 2004 – PSG 2004))⁶ določa varnostne zahteve za proizvode, obveznosti gospodarskih subjektov in pravila nadzora trga za vse vrste proizvodov, z izjemo tistih, ki so urejeni v posebnih upravnih predpisih v skladu z zvezno zakonodajo.

Češka

Češka ima področje tehnične zakonodaje urejeno s horizontalnim Zakonom o tehničnih zahtevah za proizvode⁷, kjer so določene zahteve za proizvode, ki predstavljajo potencialno tveganje in akreditacijo organov za ugotavljanje skladnosti. Zakon vključuje tudi del, ki se nanaša na institucionalno urejanje standardizacije (v Sloveniji urejeno s posebnim zakonom) ter del, ki ureja obveznosti sporočanja Komisiji EU in državam članicam o predpisih z neharmoniziranega področja (v Sloveniji urejeno z vladno uredbo).

5.2 Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU

Predlagana novela Zakona se z vključitvijo določb o pooblastilih pristojnih inšpekcijskih organov in prenovitvijo kazenskih določb v zvezi z obveznostmi gospodarskih subjektov in ponudnikov storitev informacijske družbe, ki izhajajo iz Uredbe 2019/1020/EU, usklajuje s pravnim redom EU. K temu dodatno pripomore uskladitev pomena izrazov v predlagani noveli Zakona ter uveden zapis veljavne zakonodaje EU, za izvajanje katere se določajo pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe. Predlagana novela Zakona je prav tako v skladu z Uredbo 765/2008/ES in Uredbo 2019/515/EU. Zagotovi se tudi zakonska podlaga sprejetju podzakonskih predpisov na področju dvigal in dostopa proizvodov invalidom, s čimer bo možen prenos oziroma sprejetje predpisa za izvajanje sektorske zakonodaje EU.

Z vključitvijo alineje o »zagotovitvi varnosti in odgovornosti na področju umetne inteligence, interneta stvari in robotike« kot oblike izkazovanja javnega interesa v 5. členu Zakona se zagotovi tudi ustreznost

¹ Narodne novine: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_80_1657.html, zadnjič dostopano 20. 7. 2021.

² Nemzeti Jogszabálytár: <https://njt.hu/jogszabaly/2012-88-00-00>, zadnjič dostopano 20. 7. 2021.

³ Normattiva: <https://www.normattiva.it/atto/caricaDettaglioAtto?atto.dataPubblicazioneGazzetta=2005-10-08&atto.codiceRedazionale=005G0232&atto.articolo.numero=0&atto.articolo.sottoArticolo=1&atto.articolo.sottoArticolo1=10&qld=855fc864-81d1-4983-b1e7-d07cf0f23fac&tabID=0.980267006535809&title=lbl.dettaglioAtto>, zadnjič dostopano 20. 7. 2021.

⁴ Ministero dello sviluppo economico: <https://www.mise.gov.it/index.php/it/mercato-e-consumatori/tutela-del-consumatore/diritti-del-consumatore/normativa-sulla-sicurezza-dei-prodotti>, zadnjič dostopano 20. 7. 2021.

⁵ Bundesministerium: <https://www.bmdw.gv.at/Themen/Unternehmen/Marktueberwachung.html>, zadnjič dostopano 21. 7. 2021.

⁶ Rechtsinformationssystem: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/ErV/ERV_2005_1_16/ERV_2005_1_16.html, zadnjič dostopano 21. 7. 2021.

⁷ Zakony Prodlili: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-22?text=Z%C3%A1kon+o+technick%C3%BDch+po%C5%BEadav%C3%ADch+na+v%C3%BDrobky>, zadnjič dostopano 21. 7. 2021

zakonska podlaga podzakonskemu predpisu, katerega sprejetje bo potrebno za izvajanje nove Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o strojih in strojni opremi, ki je trenutno v fazi priprave.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih in drugih posledic:

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagana novela Zakona krepi izvajanje nadzora na trgu. Ocenjujemo, da bodo pristojni inšpekcijski organi zaradi razširjenih pooblastil lahko bolj učinkovito izvajali nadzor nad proizvodi.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

/

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Zdaj veljavni Zakon ima posredne pozitivne posledice na konkurenčnost malih in srednjih podjetij. Krepitev nadzora na trgu s ciljem zagotavljanja višjega nivoja skladnosti proizvodov z zahtevami iz predlaganega Zakona je najpomembnejši element, ki vpliva na konkurenčnost proizvajalcev. Oceniti izgube proizvajalcev zaradi neskladnih proizvodov je zelo težko, grobe ocene se gibljejo od 4-25% letnega prihodka, obstaja pa strinjanje, da tisti gospodarski subjekti, ki pravil ne spoštujejo, pa zaradi šibkega nadzora niso prisiljeni k njihovem upoštevanju, pridejo do visokih dobičkov neupravičeno. V predlagani noveli Zakona razširjena pooblastila inšpekcijskih organov s poudarkom na naraščajočo spletno prodajo bodo pripomogla k učinkovitejšemu nadzoru, s tem pa k doseganju opisanih ciljev predpisa.

Nenadzorovan vstop neskladnih proizvodov na notranji trg lahko resno ogrozi zdravje in varnost vseh, ki te proizvode uporabljajo. Sistem harmoniziranih zahtev za proizvode zahteva dobro delujoč mehanizem nadzora, da bi zagotovili dovolj visok nivo varnosti za vse uporabnike, ob tem pa je potrebno zagotoviti tudi primerni okvir za gospodarske subjekte, ne da bi ogrozili njihovo konkurenčnost.

Jasnejše in konsistentne definicije izrazov v predlaganem Zakonu bodo prav tako imele pozitiven vpliv na konkurenčnost gospodarskih subjektov na celotnem notranjem trgu EU.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:

/

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

/

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa bo tudi v naprej zagotovljeno preko analiz letnih poročil inšpekcijskih organov in v okviru sestankov medresorske skupine Ministrstva za gospodarski razvoj in

tehnologijo za implementacijo Uredbe 2019/1020/EU v zvezi z izvajanjem nadzora na trgu in sodelovanjem med inšpekcijskimi organi.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani e-Demokracija.

Predlog zakona je bil v javni razpravi od x. x. 2021 do x. x. 2021.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki niso sodelovali pri pripravi predloga zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Zdravko Počivalšek, minister,
- Simon Zajc, državni sekretar,
- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg,
- Breda Goršek, sekretarka, vodja Sektorja za prost pretok blaga in storitev.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(1) V Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11) se v 1. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ta zakon ureja pogoje dajanja proizvodov na trg, dostopnosti na trgu in varne uporabe, tehnične zahteve za proizvode, postopke ugotavljanja skladnosti, zahteve in postopek določitve organov, ki sodelujejo v postopkih ugotavljanja skladnosti (v nadaljnjem besedilu: organi za ugotavljanje skladnosti) in listine, ki morajo biti priložene ob dostopnosti na trgu oziroma ob začetku uporabe.«.

(2) Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) S tem zakonom se za izvajanje Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 21; v nadaljnjem besedilu: Uredba 765/2008/ES), Uredbe (EU) 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008 (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/515/EU) in Uredbe (EU) št. 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L št. 169 z dne 25. 6. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/1020/EU) določajo pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe.«.

(3) Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Ta zakon se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2015/1535/EU).

(4) Blago, ki se zakonito trži v drugi državi članici Evropske unije ali Turčiji ali izvira iz pogodbenic Sporazuma EGP in se zakonito trži v njih, se šteje za skladno z določbami tega zakona in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi. Te določbe se uporabljajo v skladu z Uredbo 2019/515/EU.«.

2. člen

4. člen se spremeni tako, da se glasi:

»4. člen (pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. »akreditacija« je potrditev nacionalnega akreditacijskega organa, da organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjuje zahteve, določene s harmoniziranimi standardi, in vse dodatne zahteve, ki so določene v sektorskih shemah za opravljanje posebne dejavnosti ugotavljanja skladnosti;
2. »dajanje na trg« pomeni, da je proizvod prvič dostopen na trgu Evropske unije;
3. »distributer« je vsaka fizična ali pravna oseba v dobavni verigi, ki ni proizvajalec ali uvoznik in ki omogoči dostopnost proizvoda na trgu;
4. »dostopnost na trgu« je vsaka odplačna ali neodplačna dobava proizvoda za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Evropske unije v okviru gospodarske dejavnosti;
5. »izjava EU o skladnosti« je dokument, ki ga izda proizvajalec in v njem navede, da proizvod izpolnjuje zahteve iz zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi. Izjava EU o skladnosti mora vsebovati najmanj elemente, opredeljene v predpisih na podlagi tega zakona;

6. »gospodarski subjekt« je proizvajalec, pooblaščen zastopnik, uvoznik, distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali vsaka druga fizična ali pravna oseba, ki mora izpolnjevati obveznosti v zvezi s proizvodnjo proizvodov, omogočanjem njihove dostopnosti na trgu ali dajanjem v uporabo v skladu z ustrezno usklajevalno zakonodajo Evropske unije;
7. »harmonizirani standard« je standard, ki ga je sprejel eden od evropskih organov za standardizacijo iz priloge I k Uredbi (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12), zadnjič spremenjeni z Direktivo 2015/1535/EU;
8. »nacionalni akreditacijski organ« je edini verodostojni organ v državi članici, ki izvaja akreditacijo s pooblastilom te države;
9. »odpoklic« je vsak ukrep za vrnitev proizvoda, ki je že dostopen končnemu uporabniku;
10. »organ za ugotavljanje skladnosti« je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in je z odločbo določen za izvajanje dejavnosti ugotavljanja skladnosti, vključno s kalibracijo, preizkušanjem, certificiranjem in kontrolo;
11. »oznaka CE« je oznaka, s katero proizvajalec izjavlja, da je proizvod skladen z veljavnimi zahtevami iz usklajevalne zakonodaje Evropske unije, ki določa njeno namestitev;
12. »priglašeni organ« je organ za ugotavljanje skladnosti, ki izvaja postopke ugotavljanja skladnosti, izpolnjuje predpisane zahteve, kot je določeno v usklajevalni zakonodaji Evropske unije in je določen ter priglašen Evropski komisiji v skladu s tem zakonom ali predpisi države članice Evropske unije, v kateri ima sedež;
13. »proizvajalec« je vsaka fizična ali pravna oseba, ki proizvod izdeluje ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki ga trži pod svojim imenom ali blagovno znamko;
14. »proizvod« je vsak proizvod, proizveden v proizvodnem procesu, razen hrane, krme, živih rastlin in živali, proizvodov človeškega izvora ter rastlinskih in živalskih proizvodov, ki so neposredno povezani z njihovo prihodnjo reprodukcijo;
15. »pooblaščen zastopnik« je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Evropski uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca, v skladu z ustrezno usklajevalno zakonodajo Unije ali v skladu z zahtevami iz tega zakona;
16. »ugotavljanje skladnosti« je ugotavljanje izpolnjevanja posebnih zahtev glede proizvoda, postopka, storitve, sistema, osebe ali organa;
17. »umik« je vsak ukrep za preprečitev dostopnosti proizvoda iz dobavne verige na trgu;
18. »usklajevalna zakonodaja Evropske unije« je zakonodaja Evropske unije, ki usklajuje pogoje za trženje proizvodov;
19. »uvoznik« je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Evropski uniji, ki da proizvod iz tretje države na trg Evropske unije;
20. »varna uporaba« je uporaba proizvoda pri končnem uporabniku v skladu s predpisanimi zahtevami, vključno s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem;
21. »ponudnik storitev odpremnih skladišč« je vsaka fizična ali pravna oseba, ki v okviru poslovne dejavnosti ponuja vsaj dve od naslednjih storitev: skladiščenje, pakiranje, naslavljanje ali odpremo, ne da bi bila lastnica zadevnih proizvodov, pri čemer so izvzete poštnе storitve, kakor so opredeljene v 1. točki 2. člena Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL L št. 15 z dne 21. 1. 1998, str. 14), zadnjič popravljene s Popravkom (UL L št. 225 z dne 28. 8. 2015, str. 49), storitve dostave paketov, kakor so opredeljene v 2. točki 2. člena Uredbe (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o storitvah čezmejne dostave paketov (UL L št. 112 z dne 2. 5. 2018, str. 19), in vse druge poštnе storitve ali storitve tovarnega prometa;
22. »ponudnik storitev informacijske družbe« je ponudnik storitev, kakor so opredeljene v točki (b) prvega odstavka 1. člena Direktive 2015/1535/EU;
23. »spletni vmesnik« je vsaka programska oprema, vključno s spletnim mestom, njegovim delom ali aplikacijo, ki jo upravlja gospodarski subjekt ali se upravlja v njegovem imenu in služi temu, da končnim uporabnikom omogoča dostop do proizvodov gospodarskega subjekta.
24. »korektivni ukrep« je vsak ukrep gospodarskega subjekta, da se odpravi neskladnost, kadar to zahteva inšpekcijski organ ali na lastno pobudo gospodarskega subjekta;

- 25.»tveganje« je kombinacija verjetnosti, da se pojavi nevarnost, ki povzroča škodo, in stopnje resnosti te škode;
- 26.»produkt, ki pomeni tveganje« je proizvod, ki bi lahko negativno vplival na zdravje in varnost oseb na splošno, zdravje in varnost pri delu, varstvo potrošnikov, okolje, javno varnost in druge javne interese, v meri, ki presega tisto, ki velja za razumno in sprejemljivo glede na njegov predvideni namen ali pod običajnimi ali razumno predvidljivimi pogoji uporabe zadevnega proizvoda, vključno s trajanjem uporabe in, kadar je to ustrezno, začetkom njegove uporabe, namestitvijo in zahtevami glede vzdrževanja;
- 27.»produkt, ki pomeni resno tveganje« je proizvod, ki pomeni tveganje, za katerega se na podlagi ocene tveganja in ob upoštevanju običajne in predvidljive uporabe proizvoda šteje, da je zaradi kombinacije verjetnosti, da se pojavi nevarnost, ki povzroča škodo, in stopnje resnosti te škode potrebno hitro ukrepanje inšpekcijskih organov, vključno s primeri, kadar učinki tveganja niso neposredni;
- 28.»končni uporabnik« je vsaka fizična ali pravna oseba, ki prebiva ali ima sedež v Evropski uniji, ki ji je bil proizvod dostopen kot potrošniku, izven okvira izvajanja kakršnih koli trgovskih, poslovnih, obrtnih ali poklicnih dejavnosti, ali kot poklicnemu končnemu uporabniku v okviru njegovih gospodarskih ali strokovnih dejavnosti.«.

3. člen

(1) V 5. členu se črta beseda »predvsem«.

(2) Na koncu pete alineje se pika nadomesti z vejico in se dodata novi šesta in sedma alineja, ki se glasita:

- »- dostopnost proizvodov invalidom, ali
- zagotovitev varnosti in odgovornosti na področju umetne inteligence, interneta stvari in robotike.«.

4. člen

V 7. členu se v prvem odstavku v prvi alineji kratica »ES« nadomesti s kratico »EU«.

5. člen

Za 7. členom se doda nov 7.a člen, ki se glasi:

»7.a člen (obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda)

S predpisom iz 5. člena tega zakona se lahko določijo obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev zaščite javnega interesa iz 5. člena tega zakona.«.

6. člen

(1) V 15. členu se prvi in drugi odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(1) Izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, Uredbe 765/2008/ES, Uredbe 2019/515/EU, Uredbe 2019/1020/EU in uredbe, sprejete za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU, nadzorujejo inšpekcijski organi, pristojni za posamezno vrsto proizvodov, v skladu z materialnimi predpisi, ki določajo pristojnosti in naloge pristojnih inšpekcijskih organov.

(2) Pristojni inšpektorji oziroma inšpektorice (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji) imajo na podlagi tega zakona pooblastila, da:

- od gospodarskih subjektov zahtevajo predložitev relevantnih dokumentov, tehnične dokumentacije, tehničnih specifikacij, podatkov ali informacij v zvezi s skladnostjo in tehničnimi vidiki proizvoda, vključno z dostopom do vdelane programske opreme, če je takšen dostop potreben za oceno skladnosti proizvoda z veljavno usklajevalno zakonodajo Evropske unije, v kakršni koli obliki ali formatu in neodvisno od nosilca ali mesta, na katerem so dokumenti, tehnična specifikacija, podatki ali informacije shranjeni, ter izdelavo ali pridobitvijo kopije le-teh;
- od gospodarskih subjektov zahtevajo predložitev relevantnih informacij o dobavni verigi, distribucijskem omrežju, količini proizvodov na trgu in drugih modelih proizvodov z enakimi tehničnimi lastnostmi, kot jih ima zadevni proizvod, kadar je to potrebno zaradi skladnosti s usklajevalno zakonodajo Evropske unije;
- od gospodarskih subjektov zahtevajo predložitev relevantnih informacij, potrebnih za dokazovanje lastništva spletnih mest, kadar se te informacije nanašajo na zadevo, ki se preiskuje;
- nenajavljeno izvedejo preverjanje na kraju samem in fizične preglede proizvodov;
- vstopijo v kateri koli prostor, na katero koli zemljišče ali v katero koli prevozno sredstvo, ki ga zadevni gospodarski subjekt uporablja za svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti, da se odkrije neskladnost in pridobijo dokazi;
- na lastno pobudo uvedejo nadzor, da bi odkrili primere neskladnosti in jih odpravili;
- od gospodarskih subjektov zahtevajo sprejetje ustreznih ukrepov za odpravo neskladnosti ali tveganj;
- sprejmejo ustrezne ukrepe, vključno s prepovedjo ali omejitvijo dostopnosti proizvoda na trgu oziroma zagotovitvijo odpoklica ali umika, kadar gospodarski subjekt ne sprejme ustreznih korektivnih ukrepov ali kadar se neskladnost ali tveganje nadaljuje;
- pridobijo vzorce proizvodov, lahko tudi pod skrivno identiteto, z namenom, da jih pregledajo in s pomočjo obratnega inženiringa odkrijejo in pridobijo dokaze o njihovi neskladnosti;
- kadar ni drugega učinkovitega načina, s katerim bi odpravili resno tveganje, zahtevajo odstranitev vsebine, ki se nanaša na sorodne proizvode, s spletnega vmesnika ali določijo, da se prikaže izrecno opozorilo za končne uporabnike, ko dostopajo do spletnega vmesnika;
- kadar se ne upošteva zahteva iz prejšnje točke, od ponudnikov storitev informacijske družbe zahtevajo, da omejijo dostop do spletnega vmesnika, tudi tako, da inšpektor za izvedbo teh ukrepov zaprosi ustrezno tretjo stran.«.

7. člen

V 16. členu se v prvem odstavku v drugi alineji kratica »ES« nadomesti s kratico »EU«.

8. člen

(1) V 18. členu se v prvem odstavku v drugi alineji kratica »ES« nadomesti s kratico »EU«.

(2) Na koncu šeste alineje se pika nadomesti z vejico in se doda nova sedma alineja, ki se glasi:

»- ravna v nasprotju z obveznostmi, ki izhajajo iz tretjega in četrtega odstavka 4. člena, drugega odstavka 5. člena ali prvega odstavka 7. člena Uredbe 2019/1020/EU.«.

(3) Četrti do šesti odstavek se spremenijo tako, da se glasijo:

»(4) Z globo od 1.200 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali uporabnik proizvoda stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 800 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali uporabnik proizvoda stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 200 do 400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti distributerja, ponudnika storitev odpremnih skladišč ali uporabnika proizvoda stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

(4) Za šestim odstavkom se dodajo novi sedmi do deveti odstavek, ki se glasijo:

»(7) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe:

- ravna v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena Uredbe 2019/1020/EU ali
- na zahtevo pristojnega inšpektorja ne omeji dostopa do spletnega vmesnika.

(8) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali samostojni podjetnik posameznik, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(9) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena.

(10) Z globo od 800 do 3000 eurov se kaznujeta za prekršek lastnik in/ali skrbnik proizvoda, če ne upoštevata zahtev glede preverjanja in zagotavljanja varnosti delovanja, vzdrževanja proizvoda in reševanja, določenih s predpisi iz 5. člena tega zakona.«.

III. OBRAZLOŽITEV

Obrazložitev k 1. členu (1.člen ZTZPUS-1):

V Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11; v nadaljevanju: zakon) se v prvem odstavku 1. člena zakona doda besedilo »varne uporabe«. S tem se v uvodnem členu zakona ustrezno dopolni obseg vsebinskega urejanja zakona zaradi v predlaganem novem 7.a členu zakona na novo določenih obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev zaščite javnega interesa. Več v obrazložitvi k 5. členu. Hkrati se v prvem odstavku 1. člena zakona besedno zvezo »dajanju v promet« nadomesti z ustrežnejšo »dostopnosti na trgu«.

V drugem odstavku 1. člena zakona se spremeni navedba predpisov EU z aktualnimi, za katerih izvajanje se v zakonu določajo pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe:

- Uredba 2019/1020/EU, ki v delu o nadzoru trga in skladnosti proizvodov delno razveljavlja in nasleduje Uredbo 765/2008/ES,
- Uredba 765/2008/ES, ki se preimenovala z Uredbo 2019/1020/EU še naprej uporablja v zvezi z določitvijo zahtev za akreditacijo, in
- Uredba 2019/515/EU o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, ki razveljavlja Uredbo 764/2008/ES.

ZTZPUS-1 določa pravno podlago za sprejetje predpisov, ki podrobneje določajo harmonizirana in neharmonizirana pravila dajanje proizvodov na trg. Ta pravila sodijo med t.i. »tehnične predpise«, kot je opredeljeno v točki (f) 1. člena Direktive (EU) 2015/1535 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (v nadaljevanju: Direktiva 2015/1535/EU), oziroma v skladu z Uredbo o postopkih notificiranja na področju standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti (Uradni list RS, št. 17/2014, v nadaljevanju: Uredba), ki v slovenski pravni red prenaša določila omenjene Direktive 2015/1535/EU. Zato je potrebno predlog zakona prigrasiti Evropski Komisiji in državam članicam v skladu s postopkom, opredeljenim v Direktivi 2015/1535/EU. V skladu z 9. členom Direktive 2015/1535/EU je potrebno v takšnem predpisu navesti sklic na Direktivo 2015/1535/EU. Predlagani tretji odstavek 1. člena zakona predstavlja sklic v skladu z navedeno zahtevo.

Direktiva 2015/1535/EU je pomembno orodje za preprečevanje tehničnih ovir za trgovino s proizvodi, ki jih usklajevalna zakonodaja EU ne zajema ali pa jih zajema le delno. Pomaga zagotavljati in izboljšati vzajemno priznavanje, saj od držav članic zahteva, da Komisijo obveščajo o vseh osnutkih tehničnih predpisov za proizvode in storitve informacijske družbe, preden jih sprejmejo v nacionalno pravo. Skupaj z Uredbo (EU) 2019/515 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe 764/2008/ES se predpisa uporabljata v različnih fazah življenjskega cikla tehničnega predpisa. Oba predpisa EU skupaj zagotavljata, da nacionalni predpisi v svojem celotnem življenjskem ciklu ne ustvarjajo neupravičenih ovir za trgovino.

Dejstvo, da je bil tehnični predpis priglašen, še ne pomeni, da je njegova uporaba zagotovo skladna s pravom EU. Priglašeni tehnični predpis lahko še vedno vpliva na prost pretok blaga, odvisno od tega, kako nacionalni organi predpis implementirajo. V tem primeru se uporabi Uredba 2019/515/EU o vzajemnem priznavanju, saj zagotavlja pravilno uporabo pravila za vsak primer posebej na način, ki je skladen z načelom vzajemnega priznavanja, kot je določen v 34.-36. členu Pogodbe o delovanju EU (PDEU).

Za izboljšanje ozaveščenosti nacionalnih organov in gospodarskih subjektov glede načela vzajemnega priznavanja Komisija priporoča državam članicam vključitev t.i. »klavzule o enotnem trgu« v nacionalnih tehničnih predpisih. Predlagani četrti odstavek 1. člena zakona predstavlja to klavzulo, ki zajema blago, ki se zakonito trži v državah članicah in v državah, s katerimi ima EU ustrezne sporazume o prostem pretoku blaga (države EGP: Islandija, Lihtenštajn in Norveška ter Turčija).

Obrazložitev k 2 členu (4. člen ZTZPUS-1):

Ena obsežnejših novosti predloga novele zakona je razširitev kroga gospodarskih subjektov in prenovitev terminologije. Z tem se zagotovi z vidika pravne varnosti potrebna konsistentna uporaba izrazov pri vseh novih predpisih, sprejetih na podlagi tega zakona ali za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU oziroma pri novih predpisih, ki so z zakonom ali Uredbo 2019/1020/EU v tesni povezavi. To je še posebej pomembno, ker je zakon na svojem področju krovni horizontalni predpis.

Skladno s tem namenom se v 4. členu zakona pomeni izrazov uskladijo z izrazi iz 3. člena Uredbe 2019/1020/EU. Ena pomembnejših novosti usklajenih pomenov izrazov je skladno z določbami Uredbe 2019/1020/EU razširitev pojma gospodarskega subjekta tudi na ponudnika storitev odpremnih skladišč. Hkrati se v zakonu skladno z Uredbo 2019/1020/EU na novo definirajo v zakonu uporabljeni izrazi: varna uporaba, ponudnik storitev odpremnih skladišč, ponudnik storitev informacijske družbe, spletni vmesnik, korektivni ukrep, tveganje, proizvod, ki pomeni tveganje, proizvod, ki pomeni resno tveganje in končni uporabnik.

V 20. točki prvega odstavka 4. člena zakona se izraz »uporaba« nadomesti z izrazom »varna uporaba«, s čimer se ustrezno razširi pomen izraza, da vključuje tudi preverjanje in zagotavljanje varnosti delovanja, vzdrževanje proizvoda in reševanje.

Obrazložitev k 3. členu (5. člen ZTZPUS-1):

5. člen zakona daje ministru oziroma ministrici za posamezno vrsto proizvoda pooblastilo izdajanja podzakonskih predpisov, s katerimi predpiše natančnejše tehnične zahteve za proizvode in postopke ugotavljanja skladnosti. Pooblastilo je omejeno z navedbo razlogov zaščite javnih interesov in naštevanjem primerov po alinejah. S črtanjem besede »predvsem« iz 5. člena zakona se pooblastilo izdajanja podzakonskih predpisov ustrezno zameji z namenom dovolj natančne opredelitve dopustnega načina oziroma vrste in obsega podzakonskega urejanja pravic in dolžnosti.

Z vključitvijo alineje o dostopnosti proizvodov invalidom kot oblike izkazovanja javnega interesa v 5. členu zakona se zagotovi ustrezna zakonska podlaga podzakonskim predpisov glede zahtev o dostopnosti proizvodov za invalide, katerih sprejetje je potrebno za prenos Direktive (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151 z dne 7. 6. 2019, str. 70; v nadaljevanju: Direktiva 2019/882/EU). Z dodano alinejo v obstoječi 5. člen, ki določa zahteve za proizvode, se omogoči sprejetje Pravilnika o dostopnosti proizvodov za invalide in postopek ugotavljanja skladnosti, s čimer se bo v nacionalni pravni red prenesla Direktiva 2019/882/EU. Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju enotnega trga EU s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic, kar zadeva zahteve glede dostopnosti za nekatere proizvode in storitve, in sicer zlasti z odpravo in preprečevanjem ovir za prosti pretok nekaterih dostopnih proizvodov in storitev, ki nastajajo zaradi različnih zahtev glede dostopnosti v državah članicah. To bi povečalo razpoložljivost dostopnih proizvodov in storitev na enotnem trgu EU ter izboljšalo dostopnost ustreznih informacij. Povpraševanje po dostopnih proizvodih in storitvah je veliko, število invalidov pa naj bi se po nekaterih napovedih še povečevalo. Okolje, v katerem so proizvodi in storitve dostopnejši, omogoča bolj vključujočo družbo in invalidom lajša neodvisno življenje.

Z vključitvijo alineje o »zagotovitvi varnosti in odgovornosti na področju umetne inteligence, interneta stvari in robotike« kot oblike izkazovanja javnega interesa v 5. členu zakona se zagotovi ustrezna zakonska podlaga podzakonskemu predpisu, katerega sprejetje bo potrebno za izvajanje nove Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o strojih in strojni opremi, ki je trenutno v fazi priprave. Revizija Direktive 2006/42/ES o strojih, ki zadeva varnost izdelkov, v okviru delovnega programa Komisije za leto 2020 na podlagi prednostne naloge „Evropa, pripravljena na digitalno dobo“ prispeva k digitalnemu prehodu in krepitvi enotnega trga. Komisija je v zvezi z novimi tehnologijami in njihovim vplivom na varnostno zakonodajo februarja 2020 objavila belo knjigo o umetni inteligenci, ki ji je priloženo »Poročilo o vprašanih varnosti in odgovornosti, ki jih sprožajo umetna inteligenca, internet stvari in robotika«. V poročilu, ki je izvedlo analizo vpliva novih tehnologij in izzivov, ki jih predstavljajo za varnostno zakonodajo Unije, je bilo ugotovljeno, da veljavna zakonodaja o varnosti izdelkov vsebuje številne vrzeli, ki jih je treba odpraviti, med drugim zlasti v direktivi o strojih. Cilj Uredbe

Evropskega parlamenta in Sveta o strojih in strojni opremi je povečati zaupanje v digitalne tehnologije, saj v obstoječi Direktivi 2006/42/ES, ki je bila pripravljena pred 15 leti, niso ustrezno zajeta nova tveganja, ki izhajajo iz tehnologij v vzponu. Nezadostne so določbe o strojih z visokim tveganjem, prav tako je potrebno na seznam strojev z visokim tveganjem dodati nove stroje, npr. stroje, ki vključujejo sisteme umetne inteligence za zagotavljanje varnostne funkcije. Hkrati bo nova Uredba o strojih in strojni opremi obravnavala morebitna tveganja, ki izhajajo iz neposrednega sodelovanja med človekom in robotom, saj se število sodelovalnih robotov (kobotov), zasnovanih za delo skupaj s človekom in zaposlenimi, eksponentno povečuje. Drugi vir morebitnega tveganja izhaja iz povezanih strojev. Tretje problematično področje je, kako posodobitve programske opreme vplivajo na »vedenje« strojev, ko so dani na trg. Četrty pomislek se nanaša na zmožnost proizvajalcev, da opravijo celovito oceno tveganja za aplikacije strojnega učenja, preden je izdelek dan na trg. Končno, kar zadeva avtonomne stroje in postaje za daljinsko vodenje, veljavna direktiva o strojih predvideva voznika ali upravljavca, odgovornega za premikanje stroja. Voznik se lahko vozi na stroju, ga spremlja peš ali ga vodi na daljavo, vendar pa Direktiva 2006/42/ES ne upošteva možnosti, da ni voznika, in ne postavlja nobenih zahtev za avtonomne stroje. V zadnjem času so na trg dani naprednejši stroji, ki so manj odvisni od človeških upravljavcev. Ti stroji, znani kot sodelovalni roboti ali koboti, opravljajo specifične naloge in delujejo v strukturiranih okoljih, vendar se lahko v tem kontekstu naučijo izvajati nova dejanja in postanejo bolj avtonomni. Nadaljnje izboljšave strojev, ki so že v veljavi ali jih je mogoče pričakovati, vključujejo obdelavo informacij v realnem času, reševanje problemov, premičnost, senzorske sisteme, učenje, prilagodljivost in sposobnost delovanja v nestrukturiranih okoljih (npr. gradbiščih). Poročilo Komisije o vprašanih varnosti in odgovornosti, ki jih sprožajo umetna inteligenca, internet stvari in robotika, navaja, da pojav novih digitalnih tehnologij, kot so umetna inteligenca, internet stvari in robotika, predstavlja nove izzive na področju varnosti izdelkov.

Obrazložitev k 4. členu (7. člen ZTZPUS-1):

V tretji alinei prvega odstavka 7. člena zakona se izraz »izjava ES o skladnosti« nadomesti z aktualnim izrazom »izjava EU o skladnosti« v skladu s tretjim odstavkom 4. člena Uredbe 2019/1020/EU.

Obrazložitev k 5. členu (predlagani novi 7.a člen ZTZPUS-1):

Za 7. členom zakona se doda nov 7.a člen z naslovom »obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda«. V predlaganem novem 7.a členu se uredi ustrezna zakonska podlaga podzakonskim predpisom za področje dvigal in varnostnih komponent za dvigala ter tlačne opreme. V ta namen se določijo obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda.

Na podlagi Direktive o dvigalih (Direktiva 2014/33/EU) sprejeti Pravilnik o varnosti dvigal (Uradni list RS, št. 25/16) določa zahteve za dvigala in varnostne komponente za dvigala, hkrati pa ureja tudi prevzemne in periodične preglede dvigal, vzdrževanje dvigal, nadzor in postopke obveščanja. V praksi se je izkazalo, da določeni vidiki prisotnosti dvigal in varnostnih komponent za dvigala na trgu niso zadostno in celostno urejeni. Zaradi specifičnosti dvigal kot vrste proizvoda, katerih izpolnjevanje varnostnih zahtev je potrebno celoten čas njihovega obratovanja in za doseganje česar je potrebno sodelovanje lastnika dvigala, vzdrževalca dvigala, morebitnega skrbnika dvigala in reševalca iz dvigala, je potrebno v Pravilniku o varnosti dvigal dodatno urediti obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi z zagotavljanjem varnega delovanja, vzdrževanja in reševanja iz dvigala. V ta namen se v predlaganem novemu 7.a členu uredi potrebna zakonska podlaga nadaljnjemu podzakonskemu urejanju obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda. Omejitev pooblastila o podzakonskem urejanju obveznosti pa je ustrezno zamejena z navezavo določbe na zagotovitev zaščite javnega interesa iz 5. člena in sicer v obsegu in na način, ki je za to potreben.

Prav tako se zagotovi ustrezna zakonska podlaga določbam Pravilnika o tlačni opremi (Uradni list RS, št. 66/16, 59/18 in 10/21), ki predvideva periodične preglede tlačne opreme in njeno vzdrževanje.

Obrazložitev k 6. členu (15. člen ZTZPUS-1):

V prvem odstavku 15. člena zakona se posodobi seznam aktualne zakonodaje, izvajanje katere nadzorujejo inšpekcijski organi, pristojni za posamezno vrsto proizvodov, v skladu z materialnimi predpisi, ki določajo pristojnosti in naloge inšpekcijskih organov:

- Uredba 2019/1020/EU, ki v delu o nadzoru trga in skladnosti proizvodov delno razveljavlja in nasleduje Uredbo 765/2008/ES,
- Uredba 765/2008/ES, ki se preimenuje z Uredbo 2019/1020/EU še naprej uporablja v zvezi z določitvijo zahtev za akreditacijo,
- Uredba 2019/515/EU o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, ki razveljavlja Uredbo 764/2008/ES, in
- Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o nadzoru trga in skladnosti proizvodov (Uradni list RS, št. 194/21).

V drugem odstavku 15. člena zakona se v okviru obstoječih pristojnosti, določenimi z materialnimi predpisi, dodelijo nova pooblastila inšpekcijskim organom. Besedilo drugega odstavka 15. člena se za potrebe izvajanja Uredbe 2019/1020/EU v celoti uskladi s četrtem odstavkom 14. člena Uredbe 2019/1020/EU. Predlagana pooblastila, ki so v večji meri že določena v zdaj veljavnem zakonu, so sledeč četrtemu odstavku 14. člena Uredbe 2019/1020/EU podrobneje opisana, s posebnim poudarkom digitalnim informacijsko-komunikacijskim rešitvam, kot je vdelana programska oprema, digitalni mediji, nosilci ali mesta ter vključujejo zahtevo po dokazovanju lastništva spletnih mest, odstranitvi vsebine s spletnega vmesnika in ukrep od ponudnikov storitev informacijske družbe zahtevati dostop so spletnega vmesnika.

Izhajajoč iz (j) točke četrtega odstavka 14. člena Uredbe 2019/1020/EU se dodaja pooblastilo pridobitve vzorcev proizvodov, vključno pod skrivno identiteto, da bi te vzorce pregledali ter z obratnim inženiringom odkrili neskladnost in pridobili dokaze. S temi pooblastili v okviru obstoječih pristojnosti se inšpekcijskim organom izboljšujejo možnosti ukrepanja, z namenom kakovostnejšega in še učinkovitejšega nadzora trga in skladnosti proizvodov, s čimer se zagotavlja visoka stopnja zaščite javnih interesov, kot so varovanje zdravja in varnosti nasploh, varnost in zdravje pri delu ter varstvo potrošnikov, varstvo okolja in javne varnosti ter zaščita drugih javnih interesov, ki jih varujejo obstoječi materialnimi predpisi.

Obrazložitev k 7. členu (16. člen ZTZPUS-1):

V drugi alineji prvega odstavka 16. člena zakona se kratica »ES« zamenja s kratico »EU«. S tem se zapis »izjava EU o skladnosti« uskladi z obstoječim poimenovanjem.

Obrazložitev k 8. členu (18. člen ZTZPUS-1):

V 18. členu zakona se spremenijo kazenske določbe.

V drugi alineji prvega odstavka 18. člena zakona se izraz »izjava ES o skladnosti« nadomesti z aktualnim izrazom »izjava EU o skladnosti«.

V prvem odstavku 18. člena zakona se doda alineja, s katero se določa globa za prekršek gospodarskega subjekta, ki izhaja iz tretjega in četrtega odstavka 4. člena, drugega odstavka 5. člena ali prvega odstavka 7. člena Uredbe 2019/1020/EU. Omenjeni 4. člen Uredbe 2019/1020/EU določa naloge gospodarskih subjektov v zvezi s proizvodi, za katere se uporablja določena usklajevalna zakonodaja Unije, 5. člen Uredbe 2019/1020/EU zahteve za pooblaščenega zastopnika in 7. člen Uredbe 2019/1020/EU obveznost sodelovanja z organi. Alinejo se doda v skladu s prvim odstavkom 41. člena Uredbe 2019/1020/EU, ki določa, da države članice določijo pravila o kaznih.

Četrti do šesti odstavek 18. člena zakona se spremenijo tako, da se krogu zavezancev doda ponudnik storitev odpremnih skladišč. Omenjeni gospodarski subjekt se doda zaradi razširitve pojma

gospodarskega subjekta tudi na ponudnika storitev odpremnih skladišč, kar predstavlja eno pomembnejših novosti usklajevanja pomenov izrazov z Uredbo 2019/1020/EU.

V 18. členu zakona se doda sedmi, osmi in deveti odstavek, ki določajo globe za prekrške ponudnikov storitev informacijske družbe za primere ravnanja v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena Uredbe 2019/1020/EU, ki določa, da ponudniki storitev informacijske družbe z inšpekcijskimi organi sodelujejo na zahtevo slednjih in v posebnih primerih, da bi podprli ukrepe, ki se sprejmejo za odpravo ali, če to ni mogoče, zmanjšanje tveganj, ki jih predstavlja proizvod, ki se ali se je prek njihovih storitev ponujal za prodajo prek spleta; ter za primere, če na zahtevo inšpekcijskega organa ne omejijo dostopa do spletnega vmesnika. Višine glob so predpisane v razponu, glede na status gospodarskega subjekta.

V 18. členu zakona se doda deseti odstavek, ki določa globe za prekrške lastnika in/ali skrbnika proizvoda v zvezi s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem, kot izhaja iz predlaganega 7.a člena zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja pogoje dajanja proizvodov na trg, dostopnosti na trgu in varne uporabe, tehnične zahteve za proizvode, postopke ugotavljanja skladnosti, zahteve in postopek določitve organov, ki sodelujejo v postopkih ugotavljanja skladnosti (v nadaljnjem besedilu: organi za ugotavljanje skladnosti) in listine, ki morajo biti priložene ob dostopnosti na trgu oziroma ob začetku uporabe.

(2) S tem zakonom se za izvajanje Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 21; v nadaljnjem besedilu: Uredba 765/2008/ES), Uredbe (EU) 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008 (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/515/EU) in Uredbe (EU) št. 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L št. 169 z dne 25. 6. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/1020/EU) določajo pristojni inšpekcijski organi in kazenske določbe.

(3) Ta zakon se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2015/1535/EU).

(4) Blago, ki se zakonito trži v drugi državi članici Evropske unije ali Turčiji ali izvira iz pogodbenic Sporazuma EGP in se zakonito trži v njih, se šteje za skladno z določbami tega zakona in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi. Te določbe se uporabljajo v skladu z Uredbo 2019/515/EU.

2. člen (pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. »akreditacija« je potrditev nacionalnega akreditacijskega organa, da organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjuje zahteve, določene s harmoniziranimi standardi, in vse dodatne zahteve, ki so določene v sektorskih shemah za opravljanje posebne dejavnosti ugotavljanja skladnosti;
2. »dajanje na trg« pomeni, da je proizvod prvič dostopen na trgu Evropske unije;
3. »distributer« je vsaka fizična ali pravna oseba v dobavni verigi, ki ni proizvajalec ali uvoznik in ki omogoči dostopnost proizvoda na trgu;
4. »dostopnost na trgu« je vsaka odplačna ali neodplačna dobava proizvoda za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Evropske unije v okviru gospodarske dejavnosti;
5. »izjava EU o skladnosti« je dokument, ki ga izda proizvajalec in v njem navede, da proizvod izpolnjuje zahteve iz zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi. Izjava EU o skladnosti mora vsebovati najmanj elemente, opredeljene v predpisih na podlagi tega zakona;
6. »gospodarski subjekt« je proizvajalec, pooblaščen zastopnik, uvoznik, distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali vsaka druga fizična ali pravna oseba, ki mora izpolnjevati obveznosti v zvezi s proizvodnjo proizvodov, omogočanjem njihove dostopnosti na trgu ali dajanjem v uporabo v skladu z ustrezno usklajevalno zakonodajo Evropske unije;
7. »harmonizirani standard« je standard, ki ga je sprejel eden od evropskih organov za standardizacijo iz priloge I k Uredbi (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12), zadnjič spremenjeni z Direktivo 2015/1535/EU;

8. »nacionalni akreditacijski organ« je edini verodostojni organ v državi članici, ki izvaja akreditacijo s pooblastilom te države;
9. »odpoklic« je vsak ukrep za vrnitev proizvoda, ki je že dostopen končnemu uporabniku;
10. »organ za ugotavljanje skladnosti« je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in je z odločbo določen za izvajanje dejavnosti ugotavljanja skladnosti, vključno s kalibracijo, preizkušanjem, certificiranjem in kontrolo;
11. »oznaka CE« je oznaka, s katero proizvajalec izjavlja, da je proizvod skladen z veljavnimi zahtevami iz usklajevalne zakonodaje Evropske unije, ki določa njeno namestitve;
12. »priglašeni organ« je organ za ugotavljanje skladnosti, ki izvaja postopke ugotavljanja skladnosti, izpolnjuje predpisane zahteve, kot je določeno v usklajevalni zakonodaji Evropske unije in je določen ter priglašen Evropski komisiji v skladu s tem zakonom ali predpisi države članice Evropske unije, v kateri ima sedež;
13. »proizvajalec« je vsaka fizična ali pravna oseba, ki proizvod izdeluje ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki ga trži pod svojim imenom ali blagovno znamko;
14. »proizvod« je vsak proizvod, proizveden v proizvodnem procesu, razen hrane, krme, živih rastlin in živali, proizvodov človeškega izvora ter rastlinskih in živalskih proizvodov, ki so neposredno povezani z njihovo prihodnjo reprodukcijo;
15. »pooblaščen zastopnik« je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Evropski Uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge, povezane z obveznostmi proizvajalca, v skladu z ustrezno usklajevalno zakonodajo Unije ali v skladu z zahtevami iz tega zakona;
16. »ugotavljanje skladnosti« je ugotavljanje izpolnjevanja posebnih zahtev glede proizvoda, postopka, storitve, sistema, osebe ali organa;
17. »umik« je vsak ukrep za preprečitev dostopnosti proizvoda iz dobavne verige na trgu;
18. »usklajevalna zakonodaja Evropske unije« je zakonodaja Evropske unije, ki usklajuje pogoje za trženje proizvodov;
19. »uvoznik« je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Evropski uniji, ki da proizvod iz tretje države na trg Evropske unije;
20. »varna uporaba« je uporaba proizvoda pri končnem uporabniku v skladu s predpisanimi zahtevami, vključno s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem;
21. »ponudnik storitev odpremnih skladišč« je vsaka fizična ali pravna oseba, ki v okviru poslovne dejavnosti ponuja vsaj dve od naslednjih storitev: skladiščenje, pakiranje, naslavljanje ali odpremo, ne da bi bila lastnica zadevnih proizvodov, pri čemer so izvzete poštnе storitve, kakor so opredeljene v 1. točki 2. člena Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL L št. 15 z dne 21. 1. 1998, str. 14), zadnjič popravljene s Popravkom (UL L št. 225 z dne 28. 8. 2015, str. 49), storitve dostave paketov, kakor so opredeljene v 2. točki 2. člena Uredbe (EU) 2018/644 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o storitvah čezmejne dostave paketov (UL L št. 112 z dne 2. 5. 2018, str. 19), in vse druge poštnе storitve ali storitve tovarnega prometa;
22. »ponudnik storitev informacijske družbe« je ponudnik storitev, kakor so opredeljene v točki (b) prvega odstavka 1. člena Direktive 2015/1535/EU;
23. »spletni vmesnik« je vsaka programska oprema, vključno s spletnim mestom, njegovim delom ali aplikacijo, ki jo upravlja gospodarski subjekt ali se upravlja v njegovem imenu in služi temu, da končnim uporabnikom omogoča dostop do proizvodov gospodarskega subjekta.
24. »korektivni ukrep« je vsak ukrep gospodarskega subjekta, da se odpravi neskladnost, kadar to zahteva inšpekcijski organ ali na lastno pobudo gospodarskega subjekta;
25. »tveganje« je kombinacija verjetnosti, da se pojavi nevarnost, ki povzroča škodo, in stopnje resnosti te škode;
26. »proizvod, ki pomeni tveganje« je proizvod, ki bi lahko negativno vplival na zdravje in varnost oseb na splošno, zdravje in varnost pri delu, varstvo potrošnikov, okolje, javno varnost in druge javne interese, v meri, ki presega tisto, ki velja za razumno in sprejemljivo glede na njegov predvideni namen ali pod običajnimi ali razumno predvidljivimi pogoji uporabe zadevnega proizvoda, vključno s trajanjem uporabe in, kadar je to ustrezno, začetkom njegove uporabe, namestitvijo in zahtevami glede vzdrževanja;
27. »proizvod, ki pomeni resno tveganje« je proizvod, ki pomeni tveganje, za katerega se na podlagi ocene tveganja in ob upoštevanju običajne in predvidljive uporabe proizvoda šteje, da je zaradi kombinacije verjetnosti, da se pojavi nevarnost, ki povzroča škodo, in stopnje resnosti te škode

potrebno hitro ukrepanje inšpekcijskih organov, vključno s primeri, kadar učinki tveganja niso neposredni;

28. »končni uporabnik« je vsaka fizična ali pravna oseba, ki prebiva ali ima sedež v Evropski uniji, ki ji je bil proizvod dostopen kot potrošniku, izven okvira izvajanja kakršnih koli trgovskih, poslovnih, obrtnih ali poklicnih dejavnosti, ali kot poklicnemu končnemu uporabniku v okviru njegovih gospodarskih ali strokovnih dejavnosti.

3. člen (zahteve za proizvode)

Minister oziroma ministrica, pristojna za posamezno vrsto proizvodov v skladu s predpisi o delovnem področju ministrstev (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister), lahko izda predpis, s katerimi predpiše tehnične zahteve za proizvode in postopke ugotavljanja skladnosti, vključno z rednimi in izrednimi pregledi proizvodov v uporabi (v nadaljnjem besedilu: predpis), kadar je to nujno zaradi zaščite javnega interesa, ki se izkazuje kot:

- zagotovitev varnosti,
- varovanje življenja in zdravja ljudi, živali in rastlin,
- varstvo potrošnikov in drugih uporabnikov,
- varstvo okolja,
- varstvo premoženja,
- dostopnost proizvodov invalidom, ali
- zagotovitev varnosti in odgovornosti na področju umetne inteligence, interneta stvari in robotike.

7. člen (obveznosti gospodarskih subjektov)

(1) Gospodarski subjekt mora, glede na svojo vlogo v dobavni verigi, za proizvode, preden so dani na trg ali dostopni na trgu:
izdelati ali zagotoviti razpoložljivost tehnične dokumentacije v predpisanem obsegu, obliki in rokih,
zagotoviti izvedbo postopkov ugotavljanja skladnosti s predpisanimi tehničnimi zahtevami,
zagotoviti ustrezno izjavo EU o skladnosti,
zagotoviti označitev proizvoda s predpisanimi oznakami skladnosti,
zagotoviti predpisane spremne listine in oznake.

(2) Gospodarski subjekt mora, glede na svojo vlogo v dobavni verigi, za proizvode, ki so dostopni na trgu ali so v uporabi:
preverjati in zagotavljati skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami,
izvajati korektivne ukrepe za zagotavljanje skladnosti in če je potrebno umakniti ali odpoklicati proizvod,
voditi evidence neskladnih proizvodov in sprejetih ukrepov,
obveščati ustrezen gospodarski subjekt in pristojni inšpekcijski organ o proizvodu, ki pomeni tveganje, in o sprejetih ukrepih,
sodelovati s pristojnimi inšpekcijskimi organi pri vseh dejavnostih, katerih cilj je odpraviti tveganja.

(3) Gospodarski subjekt mora, glede na svojo vlogo v dobavni verigi, zagotavljati trajno izpolnjevanje zahtev za proizvode.

(4) Gospodarski subjekt mora na zahtevo pristojnega inšpekcijskega organa za obdobje, določeno v predpisu, zagotoviti identifikacijske podatke o vsakem gospodarskem subjektu, ki mu je dobavil proizvod in kateremu je dobavil proizvod.

(5) Proizvodov, ki niso skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami in za katere ni predpisana označitev z oznakami skladnosti, ni dovoljeno označiti z njimi. Prav tako ni dovoljeno proizvodov označiti z drugimi oznakami, ki so predpisanim oznakam skladnosti toliko podobni, da bi lahko ustvarili zmedo na trgu ali zavedli potrošnike.

(6) Podrobnejše obveznosti posameznih gospodarskih subjektov se določijo v predpisih iz 5. člena tega zakona.

7.a člen (obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda)

S predpisom iz 5. člena tega zakona se lahko določijo obveznosti lastnika in skrbnika proizvoda v zvezi s preverjanjem in zagotavljanjem varnosti delovanja, vzdrževanjem proizvoda in reševanjem v obsegu in na način, ki je potreben za zagotovitev zaščite javnega interesa iz 5. člena tega zakona.

15. člen (inšpekcijski nadzor)

(1) Izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, Uredbe 765/2008/ES, Uredbe 2019/515/EU, Uredbe 2019/1020/EU in uredbe, sprejete za izvajanje Uredbe 2019/1020/EU, nadzorujejo inšpekcijski organi, pristojni za posamezno vrsto proizvodov, v skladu z materialnimi predpisi, ki določajo pristojnosti in naloge pristojnih inšpekcijskih organov.

(2) Pristojni inšpektorji oziroma inšpektorice (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji) imajo na podlagi tega zakona pooblastila, da:

- od gospodarskih subjektov zahtevajo predložitev relevantnih dokumentov, tehnične dokumentacije, tehničnih specifikacij, podatkov ali informacij v zvezi s skladnostjo in tehničnimi vidiki proizvoda, vključno z dostopom do vdelane programske opreme, če je takšen dostop potreben za oceno skladnosti proizvoda z veljavno usklajevalno zakonodajo Evropske unije, v kakršni koli obliki ali formatu in neodvisno od nosilca ali mesta, na katerem so dokumenti, tehnična specifikacija, podatki ali informacije shranjeni, ter izdelavo ali pridobitvijo kopije le-teh;
- od gospodarskih subjektov zahtevajo predložitev relevantnih informacij o dobavni verigi, distribucijskem omrežju, količini proizvodov na trgu in drugih modelih proizvodov z enakimi tehničnimi lastnostmi, kot jih ima zadevni proizvod, kadar je to potrebno zaradi skladnosti s usklajevalno zakonodajo Evropske unije;
- od gospodarskih subjektov zahtevajo predložitev relevantnih informacij, potrebnih za dokazovanje lastništva spletnih mest, kadar se te informacije nanašajo na zadevo, ki se preiskuje;
- nenajavljeno izvedejo preverjanje na kraju samem in fizične preglede proizvodov;
- vstopijo v kateri koli prostor, na katero koli zemljišče ali v katero koli prevozno sredstvo, ki ga zadevni gospodarski subjekt uporablja za svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti, da se odkrije neskladnost in pridobijo dokazi;
- na lastno pobudo uvedejo nadzor, da bi odkrili primere neskladnosti in jih odpravili;
- od gospodarskih subjektov zahtevajo sprejetje ustreznih ukrepov za odpravo neskladnosti ali tveganj;
- sprejmejo ustrezne ukrepe, vključno s prepovedjo ali omejitvijo dostopnosti proizvoda na trgu oziroma zagotovitvijo odpoklica ali umika, kadar gospodarski subjekt ne sprejme ustreznih korektivnih ukrepov ali kadar se neskladnost ali tveganje nadaljuje;
- pridobijo vzorce proizvodov, lahko tudi pod skrivno identiteto, z namenom, da jih pregledajo in s pomočjo obratnega inženiringa odkrijejo in pridobijo dokaze o njihovi neskladnosti;
- kadar ni drugega učinkovitega načina, s katerim bi odpravili resno tveganje, zahtevajo odstranitev vsebine, ki se nanaša na sorodne proizvode, s spletnega vmesnika ali določijo, da se prikaže izrecno opozorilo za končne uporabnike, ko dostopajo do spletnega vmesnika;
- kadar se ne upošteva zahteva iz prejšnje točke, od ponudnikov storitev informacijske družbe zahtevajo, da omejijo dostop do spletnega vmesnika, tudi tako, da inšpektor za izvedbo teh ukrepov zaprosi ustrezno tretjo stran.

(3) Pristojni inšpektorji lahko odredijo ukrepe gospodarskemu subjektu ali drugi fizični ali pravni osebi, kadar je to potrebno za zagotovitev izpolnjevanja zahtev iz 3. člena tega zakona glede skladnosti proizvodov.

(4) Če pristojni inšpekcijski organ ne razpolaga s potrebnim strokovnim znanjem ali opremo za izvedbo potrebnega pregleda ali preskusa iz druge alineje drugega odstavka tega člena, izvedbo takih posameznih dejanj v okviru inšpekcijskega nadzora poveri usposobljeni instituciji.

16. člen **(ukrepi v zvezi s formalno neskladnostjo)**

(1) Če pristojni inšpektor ugotovi katero od naslednjih neskladnosti, od gospodarskega subjekta zahteva, da jo odpravi:
oznake skladnosti niso nameščene ali niso nameščene v skladu s predpisanimi zahtevami, izjava EU o skladnosti ni bila izdelana ali ni bila izdelana v skladu s predpisanimi zahtevami, tehnična dokumentacija ni na voljo ali ni popolna.

(2) Če gospodarski subjekt neskladnosti iz prejšnjega odstavka ne odpravi, sprejme pristojni inšpekcijski organ vse primerne ukrepe za omejevanje ali prepoved omogočanja dostopnosti proizvoda na trgu ali pa zagotovi umik ali odpoklic proizvoda s trga.

18. člen **(prekrški)**

(1) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot proizvajalec, uvoznik ali pooblaščen zastopnik v Republiki Sloveniji:

- da na trg ali v uporabo ali omogoči dostopnost proizvodov na trgu, ki niso skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami ali njihova skladnost ni bila ugotovljena po predpisanem postopku ali niso označeni v skladu s predpisi (3. člen),
- v nasprotju s prvim odstavkom 7. člena tega zakona ne izdela ali ne zagotovi razpoložljivosti tehnične dokumentacije v predpisanem obsegu, obliki in rokih ali ne zagotovi izvedbe postopkov ugotavljanja skladnosti s predpisanimi tehničnimi zahtevami ali ne zagotovi ustrezne izjave EU o skladnosti ali ne zagotovi označitve proizvodov s predpisanim oznakami skladnosti ali ne zagotovi predpisanih spremnih listin in oznak,
- v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena tega zakona ne preverja in ne zagotavlja skladnosti proizvodov s predpisanimi tehničnimi zahtevami ali ne izvaja korektivnih ukrepov za zagotavljanje skladnosti ali če je to potrebno ne umakne ali odpokliče proizvoda ali ne vodi evidenc neskladnih proizvodov in sprejetih ukrepov ali ne obvešča o proizvodu, ki pomeni tveganje, in o sprejetih ukrepih ustreznega gospodarskega subjekta in pristojnega inšpekcijskega organa ali ne sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi pri vseh dejavnostih, katerih cilj je odpraviti tveganja,
- v nasprotju s četrtem odstavkom 7. člena tega zakona na zahtevo pristojnega inšpekcijskega organa ne zagotovi identifikacijskih podatkov gospodarskih subjektov,
- v nasprotju s petim odstavkom 7. člena tega zakona označi proizvode, ki niso skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami ali proizvode za katere ni predpisana označitev z oznakami skladnosti ali označi proizvode z oznakami skladnosti ali drugimi oznakami, ki so predpisanim oznakam skladnosti toliko podobni, da bi lahko ustvarili zmedo na trgu ali zavedli potrošnike,
- proizvode označi v nasprotju s splošnimi pravili za oznako CE, navedenimi v 30. členu uredbe (ES) št. 765/2008,
- ravna v nasprotju z obveznostmi, ki izhajajo iz tretjega in četrtega odstavka 4. člena, drugega odstavka 5. člena ali prvega odstavka 7. člena Uredbe 2019/1020/EU.

(2) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot proizvajalec, uvoznik ali pooblaščen zastopnik v Republiki Sloveniji stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot proizvajalec, uvoznika ali pooblaščen zastopnik v Republiki Sloveniji stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.200 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali uporabnik proizvoda stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 800 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer, ponudnik storitev odpremnih skladišč ali uporabnik proizvoda stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 200 do 400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti distributerja, ponudnika storitev odpremnih skladišč ali uporabnika proizvoda stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(7) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe:

- ravna v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena Uredbe 2019/1020/EU ali
- na zahtevo pristojnega inšpektorja ne omeji dostopa do spletnega vmesnika.

(8) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali samostojni podjetnik posameznik, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe ravna v nasprotju z določbami iz prejšnjega odstavka.

(9) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti ponudnika storitev informacijske družbe ravna v nasprotju z določbami iz sedmega odstavka tega člena.

(10) Z globo od 800 do 3000 eurov se kaznujeta za prekršek lastnik in/ali skrbnik proizvoda, če ne upoštevata zahtev glede preverjanja in zagotavljanja varnosti delovanja, vzdrževanja proizvoda in reševanja, določenih s predpisi iz 5. člena tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagatelj predlaga, da se novela zakona obravnava po skrajšanem postopku, v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora, saj gre za manj zahtevne spremembe zakona.

VI. PRILOGE

/